Technická univerzita v Liberci

SÍDLA a BUDOVY TUL

SÍDLA a BUDOVY TUL

obsah

kampus ..... 4 | 11
ortofoto ..... 12 | 13
menza TUL ..... 14 | 15
budova IC ..... 16 | 19
budova L ..... 20 | 25
mateřská škola ŠkaTULka ..... 26 | 27
studentský klub ..... 28 | 29
budova G ..... 30 | 35
budova A ..... 36 | 37
budova B ..... 38 | 39
budova C ..... 40 | 41
budova D ..... 42 | 43
budova E ..... 44 | 45
budova F ..... 46 | 47
budova H ..... 48 | 49
budova I 50
budova J 51
budova N ..... 52 | 53
budova P ..... 54 | 55
budova T ..... 56 | 57
dům vědců 58
bez bariér 59
koleje Harcov ..... 60 | 63
patřily také univerzitě ..... 66 | 70
univerzitní knihovna ..... 72 | 73
zahrada školky 74
územní rezerva 75

Myšlenka založit v Liberci vysokou školu je stará více než sto let. Liberecko bylo již v polovině devatenáctého století jednou z nejprůmyslovějších oblastí tehdejšího Rakouska-Uherska. Představovalo již tehdy špičku v oblasti textilní výroby a sklářství, pozadu nezůstávalo ani strojírenství.

Své vysoké školy se ale Liberec dočkal až v roce 1953, kdy byla zákonem zřízena nejprve Vysoká škola strojní, po pár letech rozšířena o další fakultu na Vysokou školu strojní a textilní. Stejně jako v řadě jiných měst naší vlasti sametová revoluce otevřela možnosti vzdělávání pro daleko více uchazečů a naše vysoká škola se postupně rozšířila o dalších pět fakult a jeden ústav a stala se Technickou univerzitou v Liberci.

V roce 65. výročí založení univerzity si tato publikace klade za cíl připomenout místa a budovy, které byly či jsou spjaty s naší školou, podat přehled o tom, kde všude se za pětašedesát let přednášelo či kde studenti bydleli. Mnohé budovy jsou již téměř zapomenuty, některé zcela nové byly v posledních letech postaveny či rekonstruovány.

Činíme tak s myšlenkou, že jméno naší univerzity tvoří především vynikající výsledky našich vědců i úspěchy studentů. Těch by však nedosáhli bez špičkově vybavených laboratoří, bez učeben a posluchárен a důležitou roli v celém procesu vědy a vzdělávání hraje koneckonců i kvalitní zázemí dobře vybavených kolejí.

Dnes máme řadu laboratoří na špičkové úrovni a díky vynikajícím vědcům a pedagogům se naše univerzita řadí mezi velmi úspěšné výzkumně zaměřené univerzity, v nejrespektovanějším světovém žebříčku patří mezi pět procent nejlepších vysokých škol světa.

Zdeněk Kůs | *rektor*

kampus

rok 1904

Okolí současného Univerzitního náměstí v Liberci tvořily ještě na začátku 20. století louky. Rozlehlého prostranství nad městem se často užívalo jako shromaždiště. Ve 2. pol. 19. století se tu představovaly německé tělovýchovné spolky turnerů, v roce 1912 tu byli např. soustředěni turečtí zajatci z balkánské války, za první republiky se tu pořádala řada oslavných českých vlasteneckých setkání, ale také shromáždění henleinovců, své hřiště tu měl Reichenberg Sportklub a po odtržení Sudet se nad přehradou konala defilé nacistické moci.

Samostatnou kapitolou byla velkolepá Německo-česká výstava (Deutschböhmische Ausstellung Reichenberg) v roce 1906. Až pompézní vesměs kašírované výstavní pavilony po několika měsících ze svahů a pláně nad čerstvě dokončenou přehradou zmizely a město Liberec řešilo, jakým směrem by se mělo toto prostranství stavebně vyvíjet. Například liberecký architekt Oskar Rössler přišel s návrhem okázalé městské čtvrti, jejíž součástí měla být i velkolepá městská galerie pro sbírku obrazů Heinricha Liebiega.

Lágry vystřídalo centrum akademické svobody.

rok 1906
| Německo-česká výstava

rok 1912 | turečtí zajatci
z balkánské války

30. léta 20. století

model zástavby prostoru po výstavišti od architekta Oskara Rösslera

Debatu o budoucnosti místa přerušila první světová válka a během té druhé pak nacisté na místě dnešního kampusu založili v roce 1941 či 1942 pracovní lágr Říšské pracovní služby. Zprvu francouzští zajatci budovali protiletecký kryt pod návrším za dnešní budovou G. Po válce až do roku 1952 sloužilo devět baráků jako Oblastní sběrné středisko Liberec, deportovány do Německa odsud byly desítky tisíc lidí. Dřevěné baráky byly poté likvidovány, ale část z nich sloužila jako zázemí staveniště ještě při výstavbě nového univerzitního areálu, která podle návrhu arch. Eduarda Adamíry začala v roce 1956.

40. léta 20. století

oblastní sběrné středisko

bloky F před dokončením | 2. pol. 50. let 20. století

dnešní Univerzitní náměstí v 90. letech 20. století

Podobu z 60. let si areál na Husově ulici uchoval až do příchodu třetího tisíciletí. Mezitím se stavělo jinde, především vznikal rozsáhlý areál studentských kolejí na Harcově.

rok 1969 | smuteční průvod k úmrtí Jana Palacha před F

80. léta 20. století

80. léta 20. století

Další stavební rozvoj areálu na Husově ulici začal až přístavbou menzy a ateliéru architektů, která byla hotova v roce 2000. Následovala stavba osmipodlažní budovy rektorátu, která celému kampusu dominuje, stavba sídla Ústavu pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace TUL (budova L) a konečně výstavba výzkumného a výukového komplexu s aulou – budovy G –, který celý prostor v roce 2014 uzavřel a dal tak vzniknout Univerzitnímu náměstí. Mezitím vznikly také vestavbou do starých dílen bloku E2 univerzitní mateřská škola a denní klub pro studenty. Všechny stavební realizace navrhovali architekti, kteří jsou rovněž pedagogy na Fakultě umění a architektury TUL.

rok 1954, areál na Husově ulici, patrné tu jsou ještě baráky bývalého lágru, z archivu VGHMÚř Dobruška, © MO ČR 2012

rok 1977, z archivu VGHMÚř Dobruška, © MO ČR 2012

menza • Husova 1290/75

V přízemí menza, kantýna a skriptárna s edičním střediskem, v patře nad tím otevřený velký ateliér fakulty umění a architektury (Ateliér Karla Hubáčka). Víceúčelová stavba, realizovaná v letech 1997 až 2000, nahradila původní objekt menzy z roku 1958.

Uvolnila strohost barev i křivek v srdci školy.

Autory návrhu jsou arch. Jan Duda a Filip Horatschke (studio ARTIKL), stavbu provedla Regionální stavební, s. r. o. Novostavba menzy a ateliéru stála téměř 82 milionů korun, získali jsme na ni dotaci ve výši 64,4 milionů korun.

Projekt rekonstrukce získal Cenu doc. Ing. arch. Karla Hubáčka, dr.h.c., v soutěži Stavba roku Libereckého kraje 2004.

Menza získala také třetí cenu v soutěži Fasáda roku 2000.

budova IC • Studentská 1402/2

Staveniště budovy rektorátu a informačního centra převzalo sdružení firem Stavby silnic a železnic, a. s., a Regionální stavební, s. r. o., v červenci roku 2005. Rektor Vojtěch Konopa budovu IC s hosty oficiálně otevřel 8. června roku 2007.

Projekt podle návrhu Jiřího Suchomela, Vladimíra Baldy a Marie Procházkové (ARTUL – Architektonická kancelář Fakulty umění a architektury TU v Liberci) byl realizován v ceně 195 milionů korun. Dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR činila 172 milionů korun, zbytek financovala univerzita ze svých zdrojů.

Dominanta kampusu a Stavba roku Libereckého kraje 2008.

Sídlo rektora, kvestora a prorektorů (8. a 7. patro), v dalších patrech kanceláře, v 1. patře sídlí kavárna s terasou, v přízemí recepce školy, do suterénu je situována zasedací místnost a garáž pro 67 vozů, která se rozprostírá dále pod Univerzitním náměstím.

Terasa kavárny sestupuje v širokých dřevěných stupních do nitra kampusu, které v létě vyhledávají studenti jako vítané místo odpočinku.

Byla vyhlášena Stavbou roku Libereckého kraje 2008.

budova L • Bendlova 1409/7

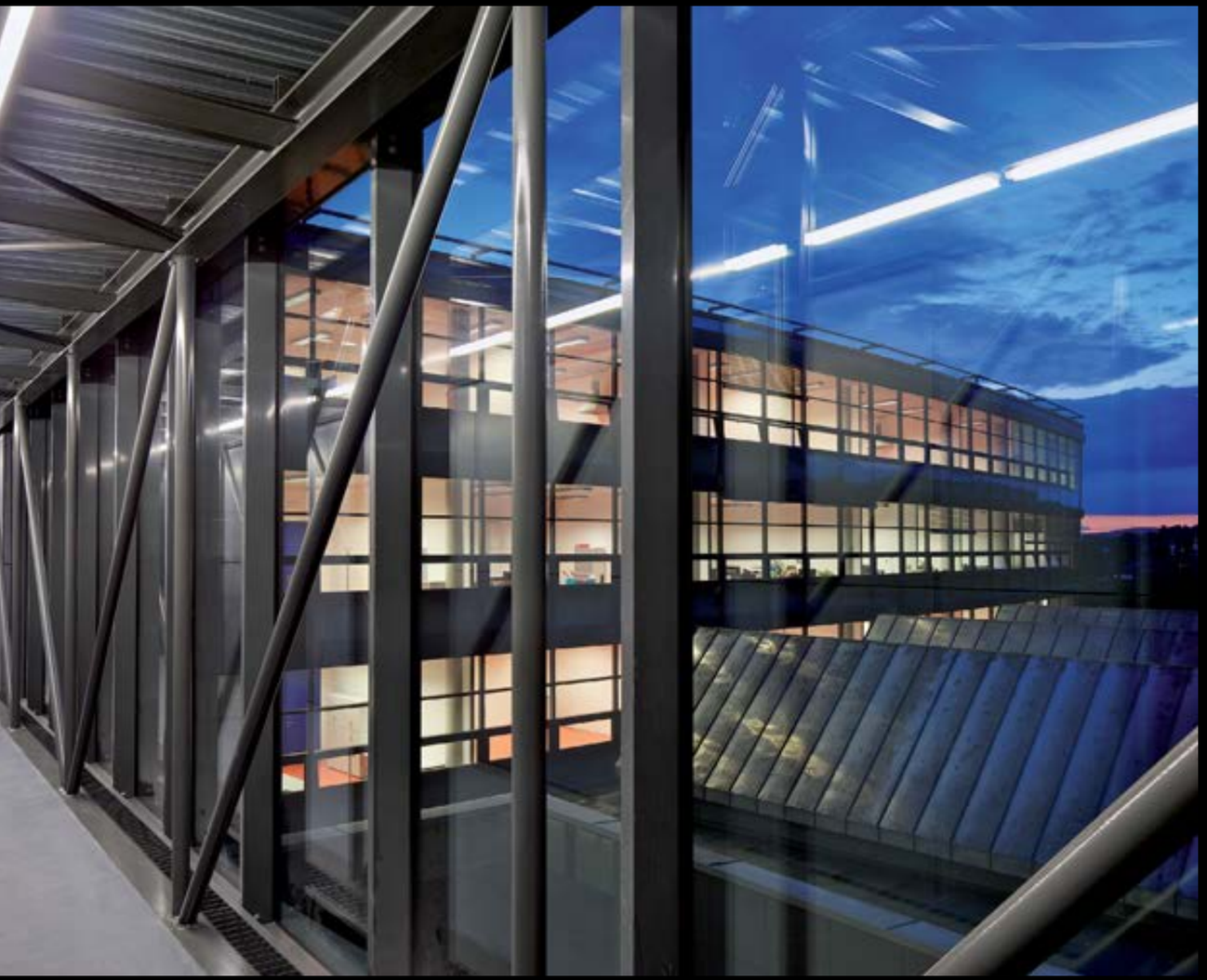

Sídlo Ústavu pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace TUL (CxI) zaměřeného především na spolupráci s aplikační sférou v oblastech nanotechnologií, nanomateriálů a pokročilého strojírenství. Realizace stála 655 milionů korun a částečně ji hradily prostředky z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Budova nahradila starou kotelnu v zalesněném svahu při Bendlově ulici.

Nejnákladnější realizace v dějinách univerzity.

Autoři projektu: Martin Šaml, spolupráce Bohumír Španihel (stavební řešení). Stavební firma Metrostav, a. s., převzala staveniště v srpnu 2010, základní kámen položil rektor TUL Zdeněk Kůs a hosté 14. října 2010, budova byla slavnostně otevřena 10. října 2012.

Vědecko-výzkumné centrum je vybaveno přístroji za 200 milionů korun, na 80 projektech tu v roce 2018 pracovalo 180 lidí.
Roční obrat se pohybuje kolem 200 milionů korun.

mateřská škola **ŠkaTULka** • Studentská 1402/2

Univerzita postavila školku pro 50 dětí svých zaměstnanců a studentů. A to v době, kdy se v celé České republice nedostávalo 60.000 míst pro předškolní děti. Prvním školním dnem ŠkaTULky bylo 1. září 2014. Školka vznikla vestavbou do části 50 let starých těžkých dílen a dvora za budovou E2 souběžně s realizací sousedního denního klubu pro studenty. Celý projekt stál přes 31,3 milionů korun, vestavby prováděla podle návrhu Dagmar Vojtíškové liberecká firma Havax od listopadu roku 2013. Školka bude mít také svoji zahradu s dalším zázemím v nedalekém parku za budovou G.

Pro snazší návrat akademiků a vědců do práce.

studentský **klub** • Studentská 1402/2

Konec posedávání po chodbách.

První studenty přivítal 10. prosince 2014. Do té doby neměli v kampusu mnoho šancí, kde se učit či kde relaxovat mezi přednáškami. Studenti mají ve svém klubu k dispozici počítače, připojení k wi-fi, pobočku univerzitní knihovny, sprchy a automaty s občerstvením. Svou zasedací místnost zde má studentská komora Akademického senátu TUL.

Klub byl spolu se školkou ŠkaTULkou vestavěn do části bývalých vývojových dílen za budovou E2. Zbývající části vysloužilých dílen by měly projít transformací na univerzitní knihovnu a kolárnu.

budova G • Univerzitní náměstí 1410/1

Dovršila realizaci Univerzitního náměstí.

Na základní kámen „Výzkumného, vývojového a výukového komplexu pro pokročilé technologie“ poklepal rektor Zdeněk Kůs a hosté 12. prosince 2012.
Jedná se o druhou největší investici v historii univerzity (po stavbě budovy L). Pro tento projekt získala škola dotaci z Evropského fondu pro regionální rozvoj a státního rozpočtu ČR v rámci evropského Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.

Celková výše dotace činila 423 milionů korun (z toho ERDF 85 % a státní rozpočet 15 %).

Autoři návrhu Jiří Suchomel a Jiří Janďourek (Architektonická kancelář TUL), stavbu prováděla olomoucká firma GEMO. Nejprve byly zbourány staré garáže, odstraněna musela být i část protileteckého krytu ze 40. let.

Sídlo fakulty strojní a fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické, učebny, laboratoře a kanceláře kateder, součástí je také aula pro 350 osob, kterou univerzita od svého založení postrádala.

Otevřena na podzim roku 2014. Budova je více než důstojným uzavřením do té doby neutěšeného stavu východní části kampusu, a dává tak vzniknout Univerzitnímu náměstí, jak se po dostavbě budovy G oficiálně jmenuje nově dimenzovaný prostor mezi univerzitními budovami.

Od září 2014 dostávají studenti své diplomy v univerzitní aule, do té doby se promoce konaly v Domě kultury Liberec, v konferenčním sále budovy M (na Harcově) a nejčastěji v Šaldově divadle, kde se konaly už první promoce školy v roce 1958.

budova A • Hálkova 6

Byla postavena v letech 1917–1920 podle návrhu jabloneckého arch. Eduarda Herbiga jako budova Státního německého gymnázia. Výuka byla zahájena roku 1920, kdy se ovšem do budovy zároveň nastěhovalo České státní reformní reálné gymnázium, později Gymnázium F. X. Šaldy. (Původně byla obě gymnázia stavebně oddělena a čeští studenti chodili vedlejším, němečtí hlavním vchodem. Příčky v přízemí a v patře byly bourány až roku 1925, kdy hlavní vchod směli používat i studenti čeští.) Za okupace sídlo správy Říšské župy Sudety, a tedy pracoviště jejího místodržícího Konrada Henleina. Po válce sloužila jako sídlo okresního národního výboru. Univerzita ji v roce 1953 převzala od Gymnázia F. X. Šaldy.

Je to první univerzitní budova, sídlo rektorátu a prvních univerzitních poslucháren a učeben. V podkroví byly zřízeny mansardy pro učitele. Od 1. října 1953 zde probíhala výuka, za provozu se ještě dělaly poslední úpravy a studenti se potkávali s řemeslníky na chodbách i v posluchárnách. V roce 2008 univerzita provedla kompletní rekonstrukci vnitřních prostor i vnějšího pláště za více jak 50 milionů korun.

Po přestěhování rektorátu do nově postavené budovy IC slouží jako sídlo Fakulty mechatroniky, informatiky a mezioborových studií TUL. Svou adresu tu po svém založení v roce 1994 měla také fakulta umění a architektury, stále zde sídlí jedna z jejích kateder a fakultní ateliér.

První adresa naší univerzity.

budova B • Čížkova 1034/3

Postavena v roce 1926–1928 (15. 10. 1928 byla budova slavnostně otevřena) jako sídlo Ústavu pro zvelebování živností při Obchodní a živnostenské komoře. Podle návrhu arch. prof. Maxe Kühna stavěla firma Ernsta Schäfera. V interiéru i dnes můžeme pozorovat prvky v duchu art deco.

V dílnách a laboratořích se tu pořádaly velmi navštěvované vzdělávací kurzy (sváření kovů, obrábění či kalení oceli), součástí byly i ateliéry pro fotografy, aranžéry atd., v 1. patře se nacházela dobře zásobená knihovna. 1. 5. 1954 přidělena univerzitě už jako sídlo Kovotechny a využívána pro výuku, po založení fakulty textilní (1960) jako její sídlo.

TUL v roce 2012 provedla její kompletní rekonstrukci za téměř 40 milionů korun (počítáno včetně rekonstrukce přiléhající budovy D) hrazených z vlastních zdrojů.

budova C • Studentská 1203/5

Byla postavena v roce 1940 pro Komoru řemesel (Handwerkskammer) podle návrhu arch. Carla Ernsta Stephana a vysutým průchodem v úrovni prvního patra spojena se sousedící budovou v Čížkově ulici (dnešní budovou B).

V roce 1956, kdy ji univerzita přebírala, sloužila jako budova základní školy. I univerzitě objekt sloužil jako zázemí pro výuku, v suterénu sídlila univerzitní knihovna, která se v 90. letech přestěhovala do objektu ve Voroněžské ulici.

Její kompletní rekonstrukci za přibližně 32 milionů korun univerzita dokončila v roce 2018.

budova D • Heydukova 1181/2

Přistavena v roce 1930 jako sídlo Textilního výzkumného a kondičního ústavu k dnešní budově B podle návrhu arch. Maxe Kühna. Ústav se soustředil na zlepšování postupů textilní výroby, diagnostikou vad a charakteristikou textilií. Vysoká škola strojní v Liberci ji získala v roce 1956, kdy dosloužila jako budova zvláštní školy.

K rekonstrukci univerzita přikročila v roce 2012 spolu s kompletní rekonstrukcí sousední budovy B, celkové náklady činily téměř 40 milionů korun.

budovy E • Studentská 1292/4

Tři bloky učeben, laboratoří, kanceláří a těžkých dílen podle návrhu arch. Eduarda Adamíry (Stavoprojekt) stavěla univerzita na Husově ulici od roku 1957. Dokončeny byly v roce 1965.

Dva bloky slouží svému účelu dodnes. Dílny prostředního bloku byly přestavěny na univerzitní mateřskou školu „ŠkaTULka“ a klub, kde mohou studenti trávit volný čas mezi přednáškami.

Z další části bývalých těžkých dílen má vestavbou vzniknout podle návrhu arch. Zdeňka Fránka univerzitní knihovna (viz str. 72–73).

budovy F • Husova 1290/75

Tři bloky kolejí na dnešní Husově ulici s 558 lůžky postavené podle návrhu arch. Eduarda Adamíry v letech 1956 až 1958. Od roku 1958 fungovala v přístavbě za prostředním blokem (F2) i menza (vydávala 1500 jídel denně), která byla kompletně přestavěna v roce 2000 (viz str. 14–15).

V budově F1 dnes sídlí katedry fakulty strojní, Akademická poradna a lékařka, v F2 jsou katedry fakulty strojní a učebny, v přízemí přístavba menzy, bufetu a skriptárny, v 1. patře se nad celým tímto prostorem rozprostírá Ateliér Karla Hubáčka fakulty umění a architektury. V budově F3 sídlí fakulta zdravotnických studií, děkanát fakulty umění a architektury a technický úsek.

budova H • Voroněžská 1329/13

Budova Stavoprojektu a Investorsko-inženýrské organizace pro investiční výstavbu se stavěla podle návrhu Ing. arch. Josefa Patrného (Stavoprojekt) od konce roku 1977, generální dodavatel Stavokombinát Liberec. Stavbě předcházela demolice pěti až 200 let starých objektů. Od roku 1981 už byly využívány prostory výpočetního střediska. Stavba byla zkolaudována v roce 1983, několik dalších let ještě probíhaly stavební práce (např. kryt CO byl zkolaudován v roce 1986). Po zrušení Stavoprojektu se začalo s přestavbou na hotel, nakonec devítipodlažní objekt získala v roce 1992 univerzita i se sousedním dočasným sídlem Investiční a poštovní banky později přestavěným na univerzitní knihovnu (přidána také kruhová nástavba nad knihovnou).

Po rekonstrukci a zateplení pláště obou budov je škola využívá od pol. 90. let, kdy realizovala také bezbariérové úpravy. V budově sídlil děkanát ekonomické fakulty a fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické (FP), učebny, ve zvýšeném přízemí menza a bufet, v suterénu planografie, v 1. patře výškové budovy sídlí univerzitní Unihotel. Po přestěhování sídla FP do nového komplexu G zůstává budova i nadále sídlem ekonomické fakulty. V plánu je celková rekonstrukce vnitřních prostor.

budova I • Mařanova 650

Areál ve Vesci získala univerzita v roce 1992. Sloužil k ubytování studentů, byly zde vybudovány také bezbariérové pokoje. V přístavbách jsou dílny. Od roku 2016 univerzita ubytovací kapacity objektu pronajímá. V roce 2017 provedla jeho zateplení v hodnotě 13 milionů korun. Do budoucna s objektem počítá pro společné projekty kateder a firem, kdy by zde měly vzniknout laboratoře a dílny poloprovozů.

budova J • Ještědská 341/103

Dům v Ještědské ulici v Hanychově získala univerzita v roce 1995 a slouží k ubytování našich vědců. Skýtá 49 pokojů. V letech 2011–2012 provedla univerzita výměnu oken a zateplení pláště a střechy, spolu s tím i další úpravy za částku okolo 3 milionů korun hrazených z evropských, státních i vlastních zdrojů.

budova N • Jehlářská 520/14, Jablonec nad Nisou

Provozní divadelní budova byla postavena v prostoru za jabloneckým divadlem podle návrhu arch. Josefa Ulbricha v roce 1910 (zkolaudována 22. prosince). Univerzita ji získala v roce 2001 od města Jablonec nad Nisou. Následná rekonstrukce za 16,857 korun (dotace činila necelých 10 milionů korun) byla dokončena v roce 2002, kdy se budova stává zázemím pro výuku ateliéru Skla a šperku katedry designu fakulty textilní.

V přízemí sídlí univerzitní Galerie N, ve které katedra pořádá samostatné výstavy i výstavy v součinnosti s dalšími institucemi v Jablonci nad Nisou.

budova P • Komenského 314/2

Budova České obecné a měšťanské školy byla stavěna v letech 1934 a 1935 podle návrhu pražského architekta prof. Milana Babušky. Stavbu prováděla firma V. Nekvasil – Praha. Slavnostní otevření budovy, jež nese znaky konstruktivismu, ve dnech 27. a 28. října 1935 bylo velkou manifestací českého vlastenectví v převážně německém pohraničí. Jejího otevření se zúčastnili i zástupci Československé obce legionářské, kteří tam uložili památnou prsť z míst bojů československých legií. Za okupace ji převzalo město a pronajalo NSDAP.

V roce 1966 ji univerzita získala pro svůj rozvoj od rušeného Pedagogického institutu. Byly zde učebny a sídla kateder především fakulty strojní. V roce 2015 dokončila TUL její celkovou rekonstrukci za 70 milionů korun. Nejnákladnější rekonstrukci v dějinách univerzity, kterou hradila z dotace MŠMT a částečně z vlastních zdrojů, ukončilo slavnostní znovuotevření budovy 27. listopadu. Při té příležitosti předal legionář, armádní generál ve výslužbě Stanislav Hnělička rektorovi Zdeňku Kůsovi a děkanovi FP TUL Miroslavu Brzezinovi památnou prsť z míst bojů československých legií.

Nově zde mají adresu některé katedry fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické. V přístavbě také od r. 2009 sídlí Dětský koutek TUL – denní hlídání dětí studentů a zaměstnanců univerzity.

budova T • Třebízského 1244/2

První budova, kterou univerzita postavila.

Jako svou první studentskou kolej ji univerzita začala stavět v létě roku 1953, tedy těsně před začátkem svého prvního semestru. Při brigádách pomáhali také studenti. Návrh vypracoval projektant univerzitních bloků E a F na Husově ulici Ing. Eduard Adamíra (Stavoprojekt). Na koleji se bydlelo od roku 1955, definitivně dokončená byla roku 1958. Skýtala 200 lůžek, menzu, společenské místnosti a sídlila zde také lékařka, nespornou výhodou byla také její poloha – 800 metrů od areálu na Husově ulici (z prvních kolejí v Zeyerově ulici, viz str. 68, to měli studenti do školy dva kilometry). Univerzita ji jako kolej užívala ještě na začátku 90. let, poté budovu předala Policii ČR, která zde měla kanceláře. Budovu v roce 2016 odkoupila TUL zpět za 11,5 milionu korun.

V roce 2018 by měla začít její kompletní rekonstrukce podle návrhu Ing. arch. Ladislava Davida (Projektový atelier DAVID spol. s r. o.), která i s vybavením těžkých a čistých laboratoří, jež by zde měly vzniknout, přijde přibližně na 72 milionů korun, hotova by měla být do roka od začátku prací.

dům vědců • Hálkova 1264/1, 1265/3, 1266/5

Výstavbu 18 bytových jednotek a 10 garsoniér pro své pedagogy zahájila univerzita v roce 1955 v těsné blízkosti svého tehdejšího sídla v Hálkově ulici, zkolaudováno bylo v roce 1956, jako autoři návrhu jsou v projektové dokumentaci uvedeni architekti Feistner a Procházka. Generálním dodavatelem byl národní podnik Stavomontáže. Budova se třemi vchody dodnes slouží svému účelu.

bez bariér

Samozřejmostí pro moderní univerzity třetího tisíciletí je bezbariérovost. Při rekonstrukcích univerzitních objektů se realizují vyhrazená parkovací místa a nájezdy pro vozíčkáře, bezbariérové výtahy a toalety, automatické otvírání dveří a další úpravy. Technická univerzita v Liberci od začátku milénia vynaložila na bezbariérové úpravy svých budov 35,5 milionů korun získaných především z rozvojových projektů MŠMT.

Úpravy koordinuje univerzitní Akademická poradna a centrum podpory TUL, která v roce 2017 poskytovala své služby 88 studentům. Z toho bylo 63 studentů se specifickými potřebami (se zdravotním postižením či znevýhodněním) a 25 studentů se socio-ekonomickým znevýhodněním. V roce 2017 Poradna poskytla celkem 1350 konzultací – nejvíce ve své historii –, a to v oblasti studijní, speciálně-pedagogické, kariérové, sociální, psychologické a duchovní.

koleje Harcov • 17. listopadu

Harcovské koleje vyhrály titul Kolej roku 2011, 2013 a 2014.

Se stavbou šesti bloků kolejí, menzy, tělocvičny a sportovišť univerzita začala v červnu roku 1977. Autorem návrhu byl arch. Pavel Švancer, realizace připadla Pozemním stavbám Liberec. Jednou z prvních realizací bylo postavení lávky přes údolí k tomuto areálu. Cesta z kolejí na Harcově do kampusu na dnešním Univerzitním náměstí se tím zkrátila na 10 minut chůze.

Blok kolejí C byl dokončen v roce 1980, B v roce 1981 a A v roce 1982, budova menzy byla hotova v roce 1984. Bloky D, E a F postupně přibyly do roku 1990, kdy byl areál pro ubytování a sportovní vyžití 2300 studentů hotov. Dnes na kolejích najdete také pět studentských klubů.

Budova M s konferenčním sálem vprostřed bloku kolejí byla přistavena v roce 1997.

Stavba první tělocvičny přímo v areálu byla dokončena v roce 1985. O tři roky dříve byl hotov provozní objekt na nedalekém sportovním stadionu na Dubovém vrchu, kde měli studenti k dispozici fotbalové hřiště a (později zrušené) atletické dráhy. V budově u hřiště dnes sídlí také Centrum sportovní medicíny TUL. V areálu postupně přibylo hřiště na beachvolejbal a krytá tenisová hala.

Studenti také mohou využívat jen pár desítek metrů vzdálené tři tenisové dvorce s provozní budovou v ulici Na Hrázi.

Univerzitě v areálu na Harcově patří také dva rodinné domy ze 30. let 20. stol. v ulici Brožíkova. V jedné vile jsou služební byty pro zaměstnance, druhou čeká v roce 2018 rekonstrukce.

Koleje Harcov prošly rekonstrukcí při příležitosti konání MS v klasickém lyžování v roce 2009, kdy zde byli ubytovaní sportovci. Plánuje se dokončení zateplování budov, rekonstrukce tělocvičen i krytých tenisových kurtů.

patřily také univerzitě

budova K | 1. máje 870/14

Postavena jako administrativní budova pro OV KSČ, autorem návrhu byla arch. Pavel Švancer, podle jeho návrhu se stavěla budova K (viz str. 66) a také koleje na Harcově (viz str. 60–63). Později Dům politické výchovy. Univerzita budovu získala v roce 1996, sloužila jako sídlo kateder fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické. V roce 2015 ji škola prodala za 21 milionů korun Ing. Zakovi.

budova S | Sokolská 113/8

Osmipodlažní obytný dům s obchody v parteru postavil v roce 1929 podle návrhu libereckého Ing. arch. Ernsta Müllera stavitel Ferdinand Miksch pro Spolek zaměstnanců v průmyslu. Dům nezapře ani po pozdějších úpravách vliv funkcionalismu. Jeho stavbě ustoupila dvě již chátrající přízemní stavení s dvorem. Univerzita objekt převzala v roce 1960 po zrušení krajů od Krajské odborové rady Revolučního odborového hnutí. Zřídila zde ubytování studentů a sídla kateder, později tu sídlily už jen katedry. Na konci roku 2017 TUL budovu prodala za 25,2 milionů korun firmě KAHORO.

patřily také univerzitě

internát
| Zeyerova ulice

Sídlo ústavu pro dlouhodobě a nevyléčitelně nemocné byl postaven podle projektu Josefa Schuha v secesním slohu stavitelem Gustavem Habelem v roce 1910. Roku 1950 byl adaptován pro internátní bydlení středoškoláků. V roce 1953 zde byl ubytován vůbec první ročník studentů VŠS v Liberci. Vysokoškoláci zde bydleli až do dokončení výstavby kolejí na Husově ulici (bloky F). Do hlavního areálu školy to měli z kolejí přes dva kilometry. Dnes sídlo domova mládeže pro chlapce.

budova
| Barvířská ulice

Dům postavený v novorenesančním stylu byl od roku 1911 sídlem Všeobecné dělnické a nemocenské pojišťovny.

V 60. letech získala univerzita prostory v této budově výměnou s podnikem Elitex za svůj objekt v ulici Boženy Němcové. Sídlila zde katedra jazyků a od února roku 1967 asi nejčinnější studentský „Klub S“, později Experimentální studio.

budovy
| Zámecké náměstí

Dvě sousedící budovy byly postaveny kol. roku 1790 pro ubytování panského inspektora a dalších zaměstnanců zámku. Krajní budova po válce patřila Pedagogickému institutu, po jeho zrušení v roce 1966 převzala budovy VŠST. Univerzita zde ubytovávala studenty do r. 1985, kdy objekt na nároží ustoupil přeložce tramvajové trati. Sousední objekt byl později také zbourán v souvislosti s plánovanou rozsáhlou přestavbou Šaldova náměstí. Dnes je v místě vjezd do OC Plaza.

liberecký zámek
| Zámecké náměstí

Prostory pro výuku v renesančním redernovském křídle libereckého zámku (postaveno ve 2. pol. 16. století) využívala univerzita od 50. let do roku 1986, kdy celý zámek získala společnost Skloexport. Sídlila zde katedra matematiky, v přilehlé kapli (která ovšem univerzitě nenáležela) se konaly svým rozsahem menší slavnostní události, například promoce doktorů.

patřily také univerzitě

areál
| Doubí

Budovu bývalé textilní továrny převzala univerzita od n. p. Silka v roce 1957. Sloužila k přechodnému ubytování studentů, později zde byly zřízeny také laboratoře a dílny. V roce 2001 univerzita objekty prodala firmě Av Brex, v. o. s.

výcvikové středisko
| Bedřichov

Budova bývalé školy, kterou univerzita využívala jako zázemí pro lyžařské kurzy a pionýrské tábory, byla jako „historický majetek obce" vrácena Bedřichovu v 90. letech 20. století.

rok 1953 | budova S

univerzitní knihovna

Rekonstrukce zbývajících prostor těžkých dílen za budovou E2 na univerzitní knihovnu a také kolárnu by měla začít v půlce roku 2018. Autorem návrhu je Zdeněk Fránek, děkan Fakulty umění a architektury TUL. Počítá se s částkou okolo 100 milionů korun.

zahrada školky

Parčík na návrší východní části kampusu byl revitalizován během stavby budovy G. Univerzita do něj chystá umístit zahradu pro svou mateřskou školu s kupolovitou budovou, která bude zázemím pro děti, a herními prvky. Autorkou projektu je opět Dagmar Vojtíšková (projekční a statická kancelář REPOS.Lbc, s. r. o.), která navrhovala také ŠkaTULku a studentský klub (viz str. 26–29).

územní rezerva • Starý Harcov

Na svůj další rozvoj je univerzita dobře připravena.

Technická univerzita v Liberci má pro svůj další rozvoj územní rezervu o výměře přibližně osmi hektarů na loukách Starého Harcova. V těsném sousedství harcovských kolejí tak může vyrůst vysokoškolský areál rozlohou srovnatelný s kampusem na Univerzitním náměstí.

Poděkování

Na tomto místě se patří poděkovat těm, kteří přispěli vzpomínkou, informací k budovám či pomocí při vyhledávání obrazových materiálů. Byli to: Miroslava Melanová, Jiří Šmída, Vlasta Vozáková, Iveta Pospíšilová, Vladimír Stach a pamětníci z řad prvních absolventů (Jaromír Gazda, Pavel Jelínek, Jiří Svoboda). Velký dík patří speciálně Janě Pažoutové (SOkA) a Markétě Lhotové (archiv SM).

Prameny a literatura

Brunclík, Z., Vinklát, D. P.: *150 let hospodářské komory v Liberci (1851–2001)*, Okresní hospodářská komora Liberec, Agentura 555, Liberec 2000.
Dostalík, J.: *Architekt Max Kühn*, dipl. práce, FF Masarykovy univerzity v Brně, 2008.
Chocholoušková, H., Lhotová, M.: *Liberec. Zmizelé Čechy*, Ladislav Horáček – Paseka, Praha 2010.
Karpaš, R. a kol.: *Kniha o Liberci*, Dialog, Liberec 2004 (2. vyd.).
Karpaš, R.: *Staré pohlednice. Liberec*, Nakladatelství RK, Liberec 2008.
Nižnanský, B., Popková, K. (eds.): *Využití starých plánů při studiu současného území Liberce. Husova ulice v prostoru a v čase*, TUL (ediční středisko), Liberec 2012.
Rous, I.: *Tábory a válečná výroba*, Kalendář Liberecka, s. r. o., Liberec 2012.
Technik, S., Ruda, Vl.: *Liberec minulosti a současnosti*, Severočeské nakl., Ústí nad Labem 1980.
Zeman, J.: *Architektonický a urbanistický vývoj Liberce 1352–2006*, dipl. práce, FF UK, 2006.
Almanachy výročí založení univerzity a řada dalších publikací vydaných k výročí univerzity, především: *Založení VŠS v Liberci v roce 1953* (Miroslava Melanová, 2013).
Stavební archiv města Jablonce nad Nisou
Stavební archiv města Liberce

Weby

www.archiweb.cz
www.liberec-reichenberg.net

Zdroje snímků, pohlednic a vizualizací

Státní okresní archiv Liberec (SOkA)
Archiv Severočeského muzea v Liberci (SM)
VGMÚř Dobruška (ortofota)
Archiv TUL a archiv zpravodaje T-UNI
Archiv Jiřího Suchomela (FA TUL)
Archiv Studia ARTIKL (foto Aleš Jungmann)
Archiv Jaroslava Peterky (FA TUL)
Archiv Štěpána a Jiřího Paulátových
Fotohistorie.cz

VYDALA: TUL • leden 2018 | TEXT: Radek Pirkl | GRAFIKA, PRODUKCE: JaVaHa • Oddělení propagace a reklamy | TISK: GEOPRINT s. r. o.

www.tul.cz